

Kristjan Raba
Eesti Rahva Muuseum

ICEE/ICFA ühine aastakonverents Cultural heritage: Transition and Transformation“
Madrid, Barcelona, 11-17.11.2018

Korraldajad: ICEE, ICFA, CaixaForum, ICOM Hispaania

Osalesin ettekandega „The Role of Dialogue in “Encounters”: Estonian National Museum Practices“ ICEE/ICFA aastakonverentsil Madridis/Barcelonas

Konverentsi kava:

http://network.icom.museum/fileadmin/user_upload/minisites/icee/PDF/2018_ICEE_ICFA_finaal_programme.pdf

Ülevaade

2018 aasta ICEE konverents peeti koos ICFA alakomiteega Madridis ja Barcelonas, teemaks Cultural Heritage: Transition and Transformation, mille osaks olid nii panelettekanded, ümarlaua diskussioonid 2018 Euroopa kultuuripärandi aastasse sobilikel teemadel, osalejaid oli kõigilt kontinentidelt, lisaks ettekannetele olid konverentsi osaks ka giidituurid mõjukatesse pealinnade kunstimuuseumidesse ja –näitustele. Konverentsil osales kokku üle 160 inimese rohkem kui 40 riigist.

ICEE aastakonverentsi põhieesmärk on aga eelkõige kokku tuua rändnäitustega tegelevad muuseumid, agentuurid, muuseumi näituste valdkonna juhid ja promootorid – toimus iga-aastane näituste turg ja pitching. Üsna palju mõjutavad konverentsi agentuurid NOMAD, MuseumsPartner, Red Phoenix, AMNHM, Smithsonian ja Hiina platvormide esindajad oma lobitööga etc ja ka võõrustaja ise CaixaForum kui võimas kultuurikeskuste võrgustik omades rändnäitustele sobilike ruume oma keskustes üle Hispaania.

Tuntav trend ongi näituseprojektide kandumise väljaspoole muuseumi, ka rändversioonid on moes (museum-track).

Euroopa koostöövõrgustike põhivorm on aga 2 partneri koostöö ja seejärel laiem näituse-esemete deponeerimissüsteem (a la Vastari) koos kindlustusega, ehk nõ kutsutud kuraatorite näituseprojektid, mille rändversiooni investeeritakse palju ja mis „müüakse“ ette maha mitu aastat ette.

ICEE ürituste korralduse poolelt oli tunda uue juhatuse värsket energiat muuta konverentsi kava veelgi tihedamaks, mistõttu 6 päevasele konverentsile mahtus 32 ettekannet, 6 näituse külastust, näituste turul tutvustati üle 10 projekti.

Osutusin valituks ettekandega teemal „Püsinäitus „Kohtumised“ ja muuseumi dialoogilisus. Uue Eesti Rahva Muuseumi praktikad“, mis tuli esitamisele paneelis, kus võrdlesime Taiwan, Iraani ja Briti rahvusmuuseumide kogemusi, seda modereeris Briti Muuseumi rahvusvahelise näituste talituse juhataja Amanda Mayne. Eesti ettekande järel tekkis kohe ka elevus Korea, Saksamaa, Briti, USA, Lõuna-Aafrika, Botswana, Soome muuseumide kolleegide poolt, kes mitmed on Tartus ka juba käinud ja huvitatud sisulisest koostööst.

Põnevamad arendused toimuvad ka Araabia muuseumides (hiigelsuurte kunstimuuseumide kõrval) – luuakse perekonna(pärandi) muuseum, KOV kaasatus ning muuseumihariduse arendused, mille keskmes on juba ka kogude (fotopärandi) kogumine küllastajatega.

Hea võimalus avanes Barcelonas (postkonverentsi jätk) külastada aastal 2009 Kenneth Hudsoni auhinna saanud CosmoCaixa keskust, kus korraga olid avatud näitus „Robotid“, „Lõbus teadus“ ja „Elu Põhjapoolusel“; CaixaMadrid keskuses oli näha näitust „Muumia“ (Briti Muuseum).

Meie külastused toimusid võimsatesse keskmuuseumidesse nagu Reina Sofia moodsa kunsti muuseum (nutikas muuseumi sisene viidasüsteem ja pop-up pedagoogika), Thysseni muuseum, Prado jt, kus avanes ka ainulaadne võimalus näha kogude (esemete ja teoste logistika) keskust suletud alal, mis teenindab eelkõige rahvusvahelisi näitusi.

Hea võrdluse andis Barcelona etnoloogia muuseum, kus eksponeerida linnakultuuri-alast uurimusliku projekti ja Miro muuseum, mille mõlema puhul suurima mulje jättis muuseumi arhitektuur, esimese puhul avaldas muljet ka atraktiivne Avatud Hoidla muuseumi null-korrusel.

Otsekontaktid ICEE juhatusega ja ICOM presidendi Suay Aksoy'ga andsid võimaluse kutsuda nad Eesti Rahva Muuseumi külla koos oma büroo esindajatega, et plaanida tulevikus ICOM alakomiteede kogunemisi Eestis.